

KUPIL BI DELNICE KOT ESPE. KAKO BOM OBDAVČEN?

BRALEC UROŠ BI KUPIL DELNICE KOT NORMIRANI ESPE. SPRAŠUJE SE, KAKO BO OBDAVČEN NJEGOV ZASLUŽEK.

VPRAŠANJE: »Pred kratkim sem kot s. p. odprl trgovalni račun pri eni izmed borznoposredniških hiš in zdaj bi rad kupil nekaj delnic. Zanima me, kako bom obdavčen kot normirani espe in kako se prihodki od kapitalskih dobičkov (dividende in zasluzki oziroma izgube pri trgovanju z vrednostnimi papirji) obravnavajo pri oddaji obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti s prilogami (DDD) ter kako se to obravnava računovodsko za normirani s. p.«

Bralec Uroš

Odgovarja Jure Ajdovec, Unija Consulting

Odgovor na vaše vprašanje je zapisan v določbi 54. člena zakona o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh-2), ki določa, kateri prihodki se izključujejo iz prihodkov samostojnega podjetnika iz naslova opravljanja dejavnosti.

Navedeni člen določa, da se kot prihodek iz dejavnosti samostojnega podjetnika ne štejejo:

- obresti po ZDoh-2 in dosežene na podlagi dolžniških vrednostnih papirjev, izdanih v seriji, za katere so z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev, določeni pogoji in način poslovanja z njimi;

- dividende in drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža;

- prihodek, dosežen na podlagi odsvojitve lastniškega deleža ali na podlagi odsvojitve investicijskih kuponov.

Iz navedenega torej izhaja, da dividende in kapitalski dobički oziroma izgube, ki bi jih prek s. p. dosegli z nakupom in prodajo delnic, niso prihodki s. p.

Vsi ti prihodki se obdavčijo na ravni fizične osebe kot dohodek iz kapitala (2. odstavek 54. člena ZDoh-2). Stopnja dohodnine za prejete dividende tako znaša 25 odstotkov, stopnja dohodnine za dosežene kapitalske dobičke (razlika med prodajno in nabavno vrednostjo delnic) pa 25 odstotkov, če imate delnice v lasti manj kot pet let, 15 odstotkov, če imate delnice v lasti med pet in 10 leti, 10 odstotkov, če imate delnice v lasti med 10 in 15 leti, in pet odstotkov, če imate delnice v lasti med 15 in 20 leti. Po 20 letih imetništva kapitala (delnic) se dohodnina od doseženega kapitalskega dobička ne plača.

V obeh primerih, tako pri prejetih dividendah kot tudi doseženem kapitalskem dobičku, odmerjena dohodnina pomeni dokončni davek (cedularna obdavčitev dohodka iz kapitala).

Ministrstvo za finance je sicer 21. junija 2019 objavilo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, s katerim naj bi se stopnja dohodnine za dividende in kapitalske dobičke iz prodaje deležev oziroma delnic, ki jih ima zavezanec v lasti do pet let, zvišala s 25 na 27,5 odstotka, za kapitalske dobičke iz prodaje deležev oziroma delnic, ki jih ima zavezanec v lasti od pet do 10 let, s 15 odstotkov na 20 odstotkov, za kapitalske dobičke iz prodaje deležev oziroma delnic, ki jih ima zavezanec v lasti od 10 do 15 let,

z 10 odstotkov na 15 odstotkov in za kapitalske dobičke iz prodaje deležev oziroma delnic, ki jih ima zavezanec v lasti od 15 do 20 let, s pet odstotkov na 10 odstotkov. Predlog še ne posega v (ne)obdavčitev kapitalskega dobička, doseženega pri prodaji kapitala po 20 letih imetništva kapitala. Rok za pripombe k predlogu zakona je potekel 1. avgusta 2019, nato pa bo ministrstvo predlog zakona poslalo v Državni zbor RS, kjer se bo izvedel zakonodajni postopek za sprejetje zakona.

Ker samostojnemu podjetniku, ki po ZDoh-2 davčno osnovo za davek od dohodka iz dejavnosti ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov (normirani s. p.), ni treba voditi poslovnih knjig in sestaviti letnega poročila (to določa 4. odstavek 73. člena zakona o gospodarskih družbah), mu učinkov prejetih dividend in doseženih kapitalskih dobičkov oziroma izgub ne bo treba izkazovati v poslovnih knjigah s. p.

Za konec bi samo še dodal, da je tudi sicer imetnik delnic v primeru, ko bi delnice kupil samostojni podjetnik, pravno gledano dejansko fizična oseba, in ne samostojni podjetnik kot tak.

